

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

I. Mysterie De ghesseelinghe in't hof van Pilatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

gegeesselt. 7. statie. 1. Mysterie. 87

DE VII. STATIE,

1. Mysterie

De ghesseelinghe in't hof van
Pilatus.

Den Schepper van Hemel ende Aer-
de wordt hier grouwelijk gehan-
delt. schroomelijk gegeesselt, en
onmenschelijk verscheurt.

GHE-

G H E B E D T.

I Het wel moghe-
lijck dat wy onse
sinnelijcheyt / qua-
de luste / onbehoor-
lijcke ghenoechten /
onaerdighe begeer-
ten noch soeckent
te volbrengen? Daer wy vastelijck
ghelooden dat den nauterlijcken
Sone Goddes vooz dese onse sonden
staet verscheurt / ende open-gehaelt
aen de Colonne?

O alderlieffsten Salighmaker /
wy smecken ende bidden dooz de
wreede bloedighe slaghen / dooz de
felle pijnen / dooz dat dierbaer
Bloedt van alle kanten wpt-ghe-
rent / bluft doch dat blaeckende
wyer / ende dien onmatighen brant
onser doodelijcker wellusten : ont-
steecht ons herte met eenen on-
blusschelijcken haet der schadelijc-
ker sinnelijckheyt ende alder son-
den / met eenen gheduerighen ende
crachtighen pber der deughden :
op dat wy hier beginnen met alle
liefde

liefde u te loben ende te dancken /
ende hier naemaels met alle de
Heplighen in alle eeuwen der eeu-
wen. Amen.

MEDITATIE.

Bereydinghe.

Eerste deel der Meditatie.

Hebbende nu mijn ziele / uwen
God soo verootmoedicht ge-
sien / ick hope dat ghy nu sonder
grooten arbeit in sijn hoogh-ber-
heven Goddelijcke tegenwoordigh-
heyt u lichtelijck sult konnen ver-
nederen ; ende hebbende een glein-
sterken van sijn liefdeghesmaeckit /
dat het u niet swaer vallen en sal /
om sijn liefde / ende om sijnen wille
alleen te volbrenghen / te daen u ge-
bedt dat ghy voor hem gaet stoz-
ten / bereet wesende allen troost /
consolatie / beuoelicheydt daer in te
derben / en 't sijnen liefsten wille
is / volghende de leeringhe ghege-
ven inde Bereydinghe voer de eer-
ste Meditatie fol. 4.

HIS-

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

AEnstet eens myn ziele / hoe
 dat uwen Heere ende Godt
 weder ghekeert wesende van He-
 rodes tot Pilatus (die door 't groot
 ghetier des volcks ende der Prie-
 steren / die hem ter doodt opffichen
 begeret wierdt) siende dat hy hem
 gheensins en konde stillen / heeft
 hem gheseydt : Al is 't dat ick / noch
 oock Herodes in desen mensch
 gheen schuldt en vinden / noch-
 tans om u niet t'eenemaek onbol-
 daen te laten / soo sal ick hem straf-
 fen ; niet hope dat hy daer mede
 hunne bloede-gierigheyt eenich-
 sins stelpen soude. Maer soo hem
 noch eenen beteren raedt te voren
 quam / soe is hy hem gaen boode-
 schappen / dat nu den tijdt des
 jaers verloopen was dat hy den
 volcke ghelooone was te schenc-
 ken het leven van eenen misdadi-
 ghen die sy kiesen wilden / ende
 daerom dat sy Jesum souden kie-
 sen oft Barrabam eenen moorde-

naer 1

naer / die seer ghehaet was om syn
 opzoer-maekinghe ende muyt-
 makerije / inde welcke hy eenen
 doodt-slagh ghedaen hadde. Ende
 daer wierdt den Prince des peys
 met eenen muytmaecker geleden /
 wat meerder schande condemen
 ghepeysen? Maer sy en was doch
 niet verworpen ghenoech / want
 het volck door 't ingheven der boos-
 se Priesteren / hebben Barabbam
 voor u mijnen Godt ghekosen /
 ende den moordenaer weerdigher
 ghehouden te leven / dan den ghe-
 ber des lebens: sy hebben het licht
 verstoeten / ende die duysternisse
 ghekosen / Christum ghelooghent /
 ende Barabbam vercozen / roe-
 pende crachtelijck / ende eendzach-
 telijck; Laet Barabas leven / ende
 cruyft Christum / cruyft hem /
 cruyft hem. O verblindtheydt! o
 wonder! o onbegrijpelycke on-
 weerdigheydt! Door dit gheroepe
 des volcks Pilatus verwonnen
 zijnde / heeft gheraden ghebonden
 sijn eerste voornemen te volbrin-
 ghen. Ende daerom heeft hy u

Godt

92 Den Bloedigen Bruydegom

Gadit van hemel ende aerde ghe-
oordeelt vzeesselijck ghegeesselt te
worden / hopende daer dooz de
wzeetheydt des volcks te konnen
slossen. Dit ghebodt en wort niet
uyt-ghestelt / men leydt u in die
groote sale / alwaer terstant (o al-
dersuyberste maeghdaert / die opt
op aerde was) al u cleederen wier-
den uyt-ghetrocken / ende wierdt
naecht ghestelt dooz al dat volck :
wat beschaemtheydt / wat confu-
sie dat u suyberste herte doen leedt /
en kan gheen verstandt achter-
haelen. Sy batten terstondt u er-
men ; die vinden sy / soodatter niet
eenen slaggh ghebroken en soude
worden / maer al tot den uytersten
ghebaet ; die beulen beginnen u
wzedelijck alder-eerst van onder
opwaerts met scherpe roepen te
slaen / om dat het af-loopende bloet
niet en soude het minste plaets-
ken dooz onversienigheyt bedec-
ken / ende soo gheheel laeten. Daer
de roeden nemen sy s'woepen ende
coorden / waer-medie sy niet allee-
ne het vel / maer het vlesch meur-
selden /

selden /

selden / ende tot den beene pijnigh-
den / ende verscheurden. Ende dat
met ontalliche slaeghen / soo ghy
dat aen sommighe devote zielen
beropenbaert hebt.

Consideratie oft over-legginghe
van dit mysterie.

Derde deel vande Meditatie.

O wat sijde / o mijn ziele! wilt
ghy nu u ooghen slaen / is't
wel moghelijk sonder beswijcken
set van al dit aendachtelijk te
besien? Van te voren heeft hy pijn-
nen boven pijnen gheleden / maer
nu zijn't onghenadighe tozmen-
ten / Godt onweerdigh gheacht
te zijn van te leven / weerdigh ghe-
bonden van gheesselen / ende dat
upt crachte vande Rechte's sen-
tentie / die met die beulen moet
volbrachte worden / ende dadelijck
volbrachte wordt met sulck-een
menighe van slaeghen / dat het
schijnt ongelooftelijck (hadde hy
gheenen Godt gheweest) in't le-
ven te blijven. Men doet de mis-
dadighe ghemeynelijck met eenen

buel

94 Den Bloedigen Bruydegom
beul geesselen / ende al waere mij-
nen verlosser misdadigh (dat ver-
re van daer is) waerom moet hy
met meer beulen ghegeesselt wor-
den? De wet en liet niet toe dat-
men eenighen misdadighen ober
de 39. slaeghen geben souden / ende
waerom teghen alle recht / teghen
alle reden moet hy hondert slae-
ghen teghen een meer ontfanghen
dan den misdadighsten van al dat
landt / so dat door sulck een me-
nichte van slaeghen dat Godde-
lijck lichaem soo door-wont ende
deurgaet zijnde / die aderen sulck
een menichte van dierbaer bloedt
uytstozzen / datmen soude eer seg-
ghen / datter een beeste ghekeelt
was dan een mensch ghegeesselt /
maer mijne ziele / vraecht ghy
waerom dat uwen Bruydegom
teghen alle wet / ende teghen alle
reden moet soo grouwelyck ghe-
strafte zijn? Wat soude seggen dat
ick u antwoorde / om dat syn lief-
de tot u boven alle reden ende wet-
ten was / (die naer den mensche
sprekende /) een sotte liefde soude
schijnen

ſchynen te weſen. Want wie en
 ſoude niet ſegghen dattet eene ſat-
 tighedyt (om ſoo te ſpreken) ende
 teghen alle reden waere / dat den
 Almoghenden Godt op een ſtinck-
 kende creatuere door ſulcke on-
 ſprekelyck liefde verliest ſoude
 weſen / dat hy om u aen te loeken/
 ende uwe liefde te ghenieten / ſijn
 Goddelijcke claerheydt niet een
 ſterffelijck lichaem ſoude becle-
 den : dat den ewighen Godt ſijn
 Goddelijcken perſoon ſulcke
 cleynigheydt aen-doet / dat om u
 ſonden te betaelen (oneerbaer hoere
 die ghy zyt / die hem ſoo menich
 duſent-mael ontrouwe hebt ghe-
 daen) hy hem ſoo laet gheeffelen
 ende tracteren / ende bereet is hem
 te laeten als een dief hanghen
 aen een galge. Souder naer men-
 ſchelijcke redene meerder ſoetigh-
 heyt konnen ghebonden worden?
 Die geeffelen hadden nu ſijn teer
 lichaem t' eenemaal gheſcheurt/
 ende ſijn herte behtelt noch ſijn
 liefde ongheschiedt tot u andanck-
 baer bruydt. Die beulen waeren

nu gheheel vermoeyt van slaen /
 ende uwen Godt naer sijn liefde
 was noch versch ende bereedt om
 op een nieuwo ghegheeffelt te wor-
 den! Hoe meer dat sijn dierbaer
 bloedt op der aerden was bloepen-
 de / hoe' vperiger sijnen geest was
 om vooz u den hemelschen Vader
 te versoenen. O liefde! o moght-
 men segghen sotte liefde! ongher-
 reghelde liefde! hoe waer in het
 segghen van dien / die seyde dat-
 men niet en kan beminnen ende
 t'samen behouden sijn sinnen. Den
 eeuwigghen Godt beminnt my sterf-
 lijcken mensch / hy wordt ghe-
 lijck sot van liefde / en ick en pepse
 op hem niet. Hy laet hem om
 mijn misdaet ende sonden totter
 doodt pijnighen / ende ick doender
 alle daghe noch op een nieuwo /
 waer-mede ick al sijn pijnen ver-
 nieuwe/vooz alle loon ende recom-
 pense: hy bidt dat ick hem weder
 soude gheben mijn liefde / ende ick
 ghebe die te spijte van hem aen de
 wereldt / aen het vleesch / aen de
 wellusten / aen sijne vbanden.

onspze

onspreeckelijcke ontrouwighepdt!
O onbegrijpelijcke ondancckbaer-
hepdt! O onmenschelijcke boos-
hepdt! Is't sonder reden dat sijne
gramschap ontsteken begint te
manen alle creatueren en te seggen.

Affectie ende verweckinghe van
den wille.

Vierde deel der Meditatie.

Alle de Hemelen / alle Cle-
menten / Sonne / Mane / Zee /
alle mijn creatueren die ich ghe-
schapen hebbe comt / staet eens op /
comt eens recht doen tusschen my
uwen Schepper ende tusschen die
mensch / die ich als eenen minnaer
door liefde gheboondt / verkosent
hebbe tot eene bypdt. Ick ben
van den schoot mijns Vaders tot
haer ghecomen / ende dese bypdt en
heeft my niet willen aensien. Ick
hebbe 33. jaren alle hare siechten
soecken te ghenesen / ende sy en we-
tet my gheenem danck: ick hebbe
heden upt mijn lichaem al mijn
bloedt met meer dan vijf duysent
slaeghen laeten perssen / al oftmen

E

wijn

Wijnt uyt de druyben perste om
 haer te laben / ende sy heeft't ver-
 onweert te drincken. Ick hebbe
 haer bruyloft-cleedt met mijn
 versch bloepende bloedt ghewas-
 schen / ende sy heeft dat terstondt
 wech in't slijck der sonden te mij-
 nen spijte ghetrappelt. Ick hebbe
 van mijn Dader verlaeten ghe-
 weest / om haer te troosten / ende sy
 is van my gheloopen / ende door al
 mijn hief de die soo groot is / dat
 ick voer haer noch duysent-mael
 meer bereyde ben te doene / soo en
 epffche ick niet anders dan dat sy
 my noch teenemaal lief hebben en-
 de beminnen soude / ende mijne
 dize vyanden haten soude ; ende
 sy doet t'eene mael contrarie / sy
 beminde die / ende verlaet my /
 stryckt sententie / donnist nu alle
 te gaeder / wat ick doen moet niet
 sulck een ontrouwighe / ondancke
 baere ende onsinighe bruydt.

¶ **O** Almaghender Godt ! wiens
 naeme ick niet weerdigh en ben
 te noemen / ick arme sondighe mis-
 dadige ziele / ben een van die crea-
 turen /

turen / die uwe Goddelijcke Maje-
 steyt vooz rechters geroepen heeft.
 Al ben ick doch partije / dat het
 my gheozloft waere een weynigh
 alleen in uwe opperste tegenwooz-
 digheyt te spreken / ick soude met
 drie woorden een rechtveerdighe
 sententie oft bonnisse gheben. Ick
 segghe dan met beschaeinde kaec-
 ken (nademael dat ghy u gheweerdig-
 heit en vernebert my) cotijbighe
 creature (ghehooz te gheben) dat al
 dat ghy my opgeleyde en verweeten
 hebt / meer dan waer is (te mijne
 grooten leetwesen en rouwe) ende
 datter gheen straffe groot / noch
 weerdigh ghenoech en is om my
 te pijnighen / my seggh' ick / die u
 mijnen Heere / mijnen Godt soo
 dickmaels onteert hebbe / u God-
 delijcke vermaeningen verwozpen
 ende versmaedt / ende u redelijcke
 gheboden verstootten en overtreden
 hebbe / u gramschap verwecht
 hebbe / alle uwe tozmenten soo me-
 nichmael vernieukt heb / ende bo-
 ven al u groote liefde ontrouwigh
 gheweest hebbe. Maer Heere / ghy

100 Den Bloedigen Bruydegom

comt daer segghen dat ghy noch
dupsent-mael meer bereydt soudt
wesen te doen dan ghy en hebt
ghedaen (dat al maer te veel en is
gheweest) soo verre ick u te nemael
en gantschelijck wilde gaen begin-
nen te beminnen. Heere laet my
toe dat ick uwe opperste goetheydt
magh vatten by haer woordt. Zijt
ghy bereydt / o Heere! soo ben ick
ooch: ick come weder al ben ick
arm / sieck en soo geschent in ziele
ende in lichaem / in fame ende in
name / soo ghy alleene best weet /
ende ick segghe een ewigh Adieu
aen alle de wellusten die my soo
langhe van u / lief-hebber mijnder
zielen/hebben veruzemt. Ick ver-
faecke mijn voorgaende leben. Niet
meer sonde / Heere / niet meer wel-
lusten / die mijnen Godt soo dier
moet betalen. Sp wereldt / sp ydel-
hepdt / die my van soo edel een goet
beropen / als is te moghen ghenie-
ten eenpaerlijck de liefde van mij-
nen Godt / die hy my niet soo ober-
bloedelijck eenē prijs heeft gecocht.
Ick hebbe langhe ghenoech al sijn
rijck-

gegeeffte. 7. ftatie. 1. Myfterie 101
rijckdommen der ghenaden ver-
fmaet / 'tis tijdt eens op te houden
van al fijn lijden in my onbzucht-
baer te laten. Ick wille eens gaen
beginnen liefde met liefde te beta-
len / lijden met lijden / sterben met
doodt : hebdy om my gheleden / o
Heere ! foo wil ick van nu / en om u
gaen lijden al dat ghy my begeert
ouer te fenden ; hebdy om my ghe-
fcorben / foo wil ick nu teenemael
ooc doen sterben alle mijn broosche
finnelijckheydt / mijn ooghen / mijn
gehoor / mijn fmaken / mijn tasten /
ende die de reden teenemael onder-
worpen. Ick wil oock al die ydel-
heyt / mijn gepeyfen ende woorden
teenemael befnyden / ende alle mijne
paffien ende affectien fnoeyen / foo
dat fy niet en begeeren / peyfen ofte
beminnen en fullen moghen / dan u
alleen / wien ick nu boort-aen al
mijn liefde wil fchencken ; dien ick
een-paerlijck wille gaen aenhan-
ghen / om foo sonder onderlaet mij-
nen gheest met u (o mijnen alder-
liefften Bruydegom) sonder mid-
del bereenicht te houden.